

RØROS KOMMUNE

Sentraladministrasjonen
Rådmannskontoret

Miljøverndepartementet

0030 OSLO

Røros, 03.07.2012

Vår ref.
12/480-7

Løpenr.
5880/12

Arkivkode
C52

Saksbehandler
Kjell Løkken 72 41 94 12

Deres ref.

NY, HELHETLIG VERDENSARVPOLITIKK.

Fra møtet i Kommunestyret den 28.06.2012, saksnr 62/12.

Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Røros kommunestyret slutter seg til ovenstående som kommunens uttalelse til forslaget til ny, helhetlig verdensarvpolitikk.

Kommunestyret ber spesielt om at det ved videre behandling, eksempelvis i en stortingsmelding, synliggjøres hvilke økonomiske ressurser som er nødvendig for å oppfylle intensjonene, og hvordan statsparten vil finansiere denne på en langsiktig måte.

Med hilsen

Kjell Løkken
Konsulent

Kopi:
Os kommune

Vedlegg:
Særutskrift

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 12/480

Saksnr. Utvalg
62/12 Kommunestyret

Møtedato
28.06.2012

NY, HELHETLIG VERDENSARVPOLITIKK - HØRING

Arkiv: C52
Arkivsaksnr.: 12/480

Saksbehandler:
Jon Ola Kroken

Vedlegg:

Andre dokumenter i saken:

Saksopplysninger:

Miljøverndepartementet sendte 29.03.12 dokument med forslag til ny, helhetlig verdensarvpolitikk på høring. Høringsdokumentet er utarbeidet på grunnlag av en rapport fra en arbeidsgruppe nedsatt av departementet

Departementet ber om merknader til høringsforslaget innen 01.07.2012. Hovedkonklusjoner med vurderinger fra høringsrunden skal innarbeides i en stortingsmelding om kulturminner som er i ferd med å utarbeides og som forventes å bli ferdigbehandlet i løpet av 2013. Listen over høringsinstanser omfatter 26 kommuner som omfattes av verdensarv, verdensarvråd, de aktuelle fylkeskommuner og fylkesmenn, de fleste fagdepartementer, direktorater og visse organisasjoner som eks Fortidsminneforeningen og ICOMOS – Norge.

Forslaget som er fremmet skal bidra til en helhetlig politikk som tar opp både nasjonale og internasjonale elementer, sammenhengen mellom dem og hva som skal til for at Norge skal kunne gjennomføre forpliktelsene etter verdensarvkonvensjonen. Formålet med dokumentet er *“å konkretisere utviklingstrender, ambisjonsnivå og prioriteringer, og med det bidra til at oppfølgingen av verdensarven i årene som kommer blir målrettet og godt koordinert.”*

Ifølge høringsbrevet har Norge som ambisjon at *“de norske verdensarvområdene skal utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innenfor kultur- og naturforvaltning”*. Det er vist til at feltet er bredt og involverer en rekke sektorer, institusjoner og organisasjoner og at det derfor er *“behov for å synliggjøre ansvaret, utfordringene, de prioriterte oppgavene og strategiene eller tiltakene som skal til for at man skal nå målene”*.

I høringsdokumentet har Miljøverndepartementet ca 40 tilrådinger under følgende avsnitt: Identifisere verdensarv i Norge, Organisering, aktører og samarbeid, Lovverk og forvaltningsplan for verdensarv, Bufferoner, Overvåking og rapportering, Sentre for verdensarven, Formidling, Kunnskap og kompetanse og Skole og utdanning.

Saksvurdering:

Det må innledningsvis sies at det er et bra initiativ fra departementet at en ønsker å utvikle en helhetlig verdensarvpolitikk. Høringsdokumentet inneholder mye god informasjon, gode vurderinger og forslag til tiltak for utviklinga av verdensarvpolitikken. Samtidig gir dokumentet ikke svar på spørsmål som er av overordnet viktig karakter. Blant annet sies det svært lite om ressurser som skal til for å oppfylle ny helhetlig verdensarvpolitikk. Vi vil generelt understreke at mange av de tiltak som anbefales i dokument vi kreve en langsiktig og stabil finansiering dersom forvaltningen av verdensarvpolitikken skal nå de ambisjoner som uttrykkes i høringsdokumentet.

Det er naturlig for Røros kommune å påpeke at dokumentet i liten grad reflekterer hvor en står i dag med inntil 30 års erfaring med forvaltning av verdensarv på de aktuelle stedene, ikke minst når det gjelder behov for ressurser og faktisk tilgang til ressurser. Dette gjelder i høy grad Røros som må betraktes som kanskje mest komplekse verdensarvstedet i Norge og som er blitt evaluert 3 ganger.

En erkjennelse av betydningen av det lokale arbeidet og av stedenes egen evne til å forvalte verdiene burde etter Røros kommunes oppfatning kommet klarere til uttrykk. Det er også viktig at å ha med seg verdensarvstedenes forskjellige karakter og at forhold som krav til lokal involvering, medvirkning og helhetlig og sektorovergrepene tilnærming kan variere. Høringsdokumentet kan etterlate inntrykk av at problemstillingene for verdensarvstedene er mer like enn det som faktisk er tilfelle.

Forhold knyttet til immateriell kulturarv og naturverdier er i for liten grad tatt opp som tema i dokumentet. En god lokal forvaltning av verdensarven sett i sammenheng med verneverdier hjemlet i for eksempel naturmangfoldsloven krever helhetlig tilnærming og samordnede tiltak. Det er ofte en utfordring at det statlige nivået opptrer sektorisert og ikke tilstrekkelig koordinert og at aktuelle virkemiddelsett og organer og fora for oppfølging ikke ses i sammenheng.

I høringsbrevet sies det at hovedkonklusjoner i dokumentet og eventuelle vurderinger fra høringsrunden skal innarbeides i en stortingsmelding om kulturminner som er under utarbeiding. Vi reiser spørsmål ved om den bredde i problemstillinger som er knyttet til forvaltningen av verdensarven vil bli tilstrekkelig belyst i en slik melding, jfr det som er uttrykt ovenfor om helhet. Bør det i stedet legges opp til en egen stortingsmelding om verdensarvpolitikken?

De aller fleste anbefalingene som fremmes i dokumentet kan Røros kommune slutte seg til uten noen ytterligere kommentarer.

Kommunen har kommentarer til følgende punkter:

Pkt 4.2. Organisering, aktører og samarbeid

Det må sikres at bredden i problemstillinger og lokale erfaringer i tilstrekkelig grad formidles til sentrale myndighet gjennom det foreslåtte årlige møte mellom statlige myndigheter og representanter for verdensarvområdene. Dette må ses i sammenheng med organisasjonen Norsk verdensarvs oppgaver. Det anbefales at staten støtter opp om denne organisasjonens arbeid.

Statsetatenes innsats mot verdensarvområdene må medføre at Riksantikvaren og Direktoratet for naturforvaltning, som begge ligger under Miljøverndepartementet i mye større grad enn i dag samordner seg i forhold til verdensarvområdene. Dette er av største viktighet for Røros bergstad og Circumferensen som har mange nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater innenfor sitt område.

Forslaget om at SNO skal ha en rolle som kontrollør/tilsyn ut over det SNO nå har støttes ikke av Røros kommune. Dette er et felt som SNO ikke innehar kompetanse på og som i så fall må bygges opp. Dessuten oppfatter kommunen dette slik at det i stor grad vil føre til en dobbeltkontroll i forhold til den rolle kommunene i dag har med utgangspunkt i ansvar tillagt etter plan- og bygningsloven.

Pkt 4.3 Lovverk og forvaltningsplan for verdensarven

Mulighetene som ligger i den nye plan- og bygningsloven må her utnyttes slik at et ikke innføres noen ny planform. Regional plan som er utarbeidet for Røros bergstad og circumferensen med handlingsplan bør kunne utgjøre forvaltningsplanen. Men det må også være slik at de universelle verdiene innarbeides i de mer detaljerte kommuneplanene.

Pkt 4.4 Buffersoner

Plan- og bygningsloven har gjennom arealkategorien hensynssone verktøy for å håndtere det som intenderes med begrepet bufferzone. Det vil dessuten være uriktig å trekke slutninger som medfører generelle bestemmelser ved bruken av hensynssoner. Det er viktig at en finner frem til hensynssoner som er tilpasset de aktuelle konkrete forhold i området det skal dekke og at det da kan være flere hensynssoner med varierende bestemmelse og retningslinjer.

Pkt 4.5 Overvåking og rapportering.

Det vises til den skepsis kommunen ovenfor har til at SNO skal tildeles en rolle.

Pkt 4.6 Sentre for verdensarven.

Kommunen støtter det som er sagt om at et verdensarvsenter må formes etter lokale behov og vil påpeke at Røros kommune ønsker å bidra til at en finner frem til et lokalt institusjonelt samarbeid som kan gi synergier i forhold til formidling, kompetansebygging og skole og utdanning. En mulighet er å se dette i sammenheng med eksempelvis bibliotek og museum.

Pkt 4.8 Kunnskap og kompetanse

Bygging av lokal kompetanse er alt avgjørende i forhold til forankring, medvirkning, og spesifikk kompetanse eksempelvis innen tradisjonshåndverk. De erfaringer en i Røros kommune har gjort gjennom "uthusprosjektet" kan ha overføringsverdi til andre verdensarvområder. Men det er like fullt viktig at modellen i Røros kan videreutvikles og innsats forsterkes innenfor det utvidede område med circumferensen.

Pkt 4.9 Skole og utdanning

I Røros er det gjort verdifulle erfaringer på flere områder, både gjennom husadopsjonsprosjektet og deltakelse i prosjektet "Verdensarv i unge hender". Røros og regionen har skolemiljøer som både kan delta som piloter i utviklingsarbeid og for utprøving materiell og pedagogiske prinsipper.

Det vises for øvrig til høringsuttalelser fra verdensarvrådet for Røros bergstad og circumferensen, fra andre kommuner innenfor circumferensen, Hedmark og Sør-Trøndelag fylkeskommuner, Røros museet og Røros videregående skole.

Innstilling:

Røros kommunestyret slutter seg til ovenstående som kommunens uttalelse til forslaget til ny, helhetlig verdensarvpolitikk.

Behandling i Kommunestyret 28.06.2012:

Repr. T. Rohde (SV) foreslo følgende tillegg:

Kommunestyret ber spesielt om at det ved videre behandling, eksempelvis i en stortingsmelding, synliggjøres hvilke økonomiske ressurser som er nødvendig for å oppfylle intensjonene, og hvordan statsparten vil finansiere denne på en langsiktig måte.

Forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Repr. T. Rohde tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret 28.06.2012:

Røros kommunestyret slutter seg til ovenstående som kommunens uttalelse til forslaget til ny, helhetlig verdensarvpolitikk.

Kommunestyret ber spesielt om at det ved videre behandling, eksempelvis i en stortingsmelding, synliggjøres hvilke økonomiske ressurser som er nødvendig for å oppfylle intensjonene, og hvordan statsparten vil finansiere denne på en langsiktig måte.